

Bemærkninger til beslutningsforslaget

I. NATO's integrerede luftforsvar dækker alle medlemslande. Suverænitetsåndhævelse i lufrummet udføres i fredstid som et element i den kollektive forsvarsforpligtigelse. Det er som udgangspunkt den øverstkommanderende for de allierede styrker i Europa, Supreme Allied Commander Europe (SACEUR), der har ansvaret for suverænitetsåndhævelse over NATO's europæiske lufrum og beskyttelse af allierede og deres styrker mod luftangreb gennem et luftovervågnings- og kontrolsystem.

II. Island besidder ikke kapacitet til selv at kunne forestå suverænitetsåndhævelsen i nationalt lufrum. USA varetog frem til tilbagetrækningen fra Keflavik basen i september 2006 denne opgave for Island. Som konsekvens af den amerikanske tilbagetrækning traf Det Nordatlantiske Råd den 27. juli 2007 beslutning om at foretage suverænitetsåndhævelse i islandsk lufrum gennem overvågning og periodevis afvisningsberedskab. På den baggrund har USA og Frankrig hidtil stillet styrkebidrag til løsning af NATO's suverænitetsåndhævelse i islandsk lufrum.

III. Det danske styrkebidrag vil bestå af fire F-16 kampfly. Herudover vil der blive udsendt personel og udstyr til støtte for driften af kampflyene. Bidraget vil omfatte i alt ca. 50 personer. Det danske styrkebidrag forventes at skulle løse opgaven foreløbig i en periode på ca. tre uger i 1. kvartal 2009. I det følgende kvartal i 2009 forventes det, at et bidrag fra en anden NATO-allieret vil løfte opgaven som led i rotationsordningen. Bidraget forventes at operere fra Keflaviks internationale lufthavn.

IV. Styrkebidraget skal anvendes til håndhævelse af suveræniteten i islandsk lufrum, herunder afvisning af eventuelle krænkelse af Islands territoriale integritet. F-16 flyene vil udover retten til selvforsvar have mandat til at håndhæve suveræniteten i lufrummet over Island i henhold til gældende NATO procedurer. Bidraget vil således kunne anvende magt til at løse de pålagte opgaver. Styrkebidraget vil operativt være under commando af NATO gennem NATO's luftoperationscentral, - Combined Air Operations Centre (CAOC) 1 - der er beliggende i Finderup.

V. Forsvarets Efterretningstjeneste har afgivet følgende trusselsvurdering: "der vurderes ikke for foreligge nogen militær trussel mod det danske styrkebidrag under udstationeringen."

VI. Regeringen lægger vægt på, at når NATO's koncept for suverænitetsåndhævelsen af lufrummet indeholder krav om rådighed over kampfly, gælder dette koncept også for Island. Dermed har allierede - herunder Danmark - en forpligtigelse i relation til opgaveløsningen i Island. Det er samtidig regeringens opfattelse, at et dansk bidrag til NATO's håndhævelse af suveræniteten i islandsk lufrum som led i NATO's integrerede luftforsvar ligger i naturlig forlængelse af Danmarks bidrag til NATO's suverænitetsåndhævelse af de baltiske landes lufrum. Endvidere er et dansk bidrag i tråd med det eksisterende samarbejde mellem Danmark og Island relateret til sikkerhed, forsvar og civilbeskyttelse.

VII. Danmarks støtte til afvisningsforanstaltningerne i islandsk lufrum indebærer mulighed for, at det danske styrkebidrag vil kunne komme i en situation, hvor det kunne blive nødvendigt at anvende magt i forbindelse med håndhævelsen af Islands territoriale integritet. Der kan i denne forbindelse blive tale om anvendelse af magt af en karakter, der falder inden for Grundlovens § 19, stk. 2. Folketinget anmodes derfor om at meddele sit samtykke til, at danske militære styrker, som beskrevet i beslutningsforslaget, stilles til rådighed for NATO's håndhævelse af suveræniteten i islandsk lufrum.

Regeringen vil løbende vurdere det danske bidrags sammensætning med henblik på at sikre en effektiv opgaveløsning. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at justere bidraget væsentligt, foretage en senere genudsendelse af det danske bidrag til NATO's rotationsordning til overvågning og afvisningsberedskab i islandsk lufrum, eller såfremt der skulle ske en væsentlig ændring i opgavernes karakter, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn herom eller om nødvendigt på ny forelægge sagen for Folketinget.